

רעפ 38331-11-24 - מדינת ישראל נ' פלוני

בבית המשפט העליון

ברע"פ 38331-11-24

לפני:	כבוד השופט יוסף אלרון
המבקשת:	מדינת ישראל
נגד	
המשיבים:	1. פלוני 2. פלוני
תאריך הישיבה:	בקשת רשות ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 15.11.2024 ב-עמ"י 37077-11-24 וב-עמ"י 37388-11-24 שניתנו על-ידי השופט ע' עאסי ט"ו בחשוון תשפ"ה (16 נובמבר 2024)
בשם המבקשת:	
בשם המשיב 1:	עו"ד מיכה פטמן; עו"ד דוד פורר
בשם המשיב 2:	עו"ד עודד סבוראי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר לפי סעיף 53(א1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 15.11.2024 ב-עמ"י 37077-11-24 ו-עמ"י 37388-11-24 (השופט ע' עאסי) שבהן נדחו עררי המבקשת על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון מיום 14.11.2024 ב-מ"י 46819-10-24 (השופטת ד' סבן נוי).

2. מבחינה דיונית, ההחלטות מושא בקשת רשות הערר ניתנו ביום 15.11.2024, תוך שבית המשפט המחוזי קובע כי היה והמבקשת תודיע לבאי-כוח המשיבים עד לשעה 14:00 באותו היום כי היא עומדת

לנקוט בהליך ערעורי, שחרור המשיבים יעוכב עד ליום 17.11.2024 בשעה 12:00. על רקע זה, הבקשה שלפניי הוגשה ביום 16.11.2024, בצאת השבת.

בסמוך לאחר הגשת הבקשה הוריתי על קיום דיון דחוף, בין היתר לנוכח המתואר בה כי נדרש לקיים דיון ובו להציג התפתחויות מסוימות ופעולות חקירה, וזאת בשל רגישות הפרשה מושא בקשת הרשות לערור. בתום הדיון, שבו נשמעו טיעוני באי-כוח הצדדים וגורמי הביטחון הרלוונטיים, ניתנה החלטה ללא נימוקים, שלפיה ניתנה רשות לערור והערר התקבל כך שמעצרו של המשיבים יוארך עד להיום, ה-17.11.2024 בשעה 18:00.

להלן ההחלטה במלואה על נימוקיה.

3. לטענת המבקשת, החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הערר ולשחרר את המשיבים למעצר בית בכפוף למגבלות ותנאים מסוימים היא שגויה, ומתקיימות נסיבות פרטניות מיוחדות וחריגות המצדיקות מתן רשות ערר. נטען, כי שחרור המשיבים בעיתוי זה מקים חשש כבד לביטחון המדינה וחשש ממשי לשיבוש הליכי חקירה. לעמדתה, חקירת המשיבים התנהלה ומתנהלת באופן אינטנסיבי ורציף, תוך השקעת משאבים רבים בשים לב לחומרת החשדות ומכלול הגורמים המעורבים בנושא. עוד צוין, כי בפרק הזמן שבין הדיון בבית משפט השלום לבין הדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי חלה התפתחות חקירתית ובכלל זה אף מעת מתן החלטת בית המשפט המחוזי ועד להגשת הבקשה שלפניי. בעניין זה ובעניינים נוספים, המבקשת ביקשה לפרט במסגרת הדיון בבקשה. המבקשת הוסיפה כי היא מודעת לחריגות הליך זה, אולם לא ראתה מנוס מהגשת הבקשה והצורך בקיומו של הדיון.

4. הדיון בבקשה שלפניי התקיים בחלקו הראשון במעמד שני הצדדים ובחלקו השני במעמד צד אחד. לאחר זאת אף שבתי ושמעתי הן את את-כוח המבקשת והן את באי-כוח המשיבים. בחלקו הראשון של הדיון המבקשת שבה על טיעוניה כפי שהוצגו בכתב, תוך שהדגישה כי הליך החקירה התנהל בשום שכל, עקב בצד אגודל, וכי לא הייתה בו "גרירת רגליים".

מנגד, באי-כוח המשיבים טענו בדבר חריגות בקשת המדינה - פנייה להתערבות בית המשפט ב"גלגול שלישי" בענייני מעצר. עוד הוסיפו ופירטו, כל אחד ביחס למרשן, מדוע אין כל חשש למסוכנות או שיבוש ועל כן אין עילה להתערבות בהחלטות הערכאות קמא.

בחלקו השני של הדיון שמעתי בהרחבה מספר גורמים בכירים בגופי הביטחון הרלוונטיים. מטבע הדברים, לא ניתן לפרט בדבר המידע שהוצג. באופן כללי אציין כי הוצג מידע רלוונטי ביותר בדבר אופי הפעולה של המשיבים, כנטען בשלב זה, השלכות מעשיהם, ובהתאם החשש הנובע משחרורם ממעצר, אף לפרק זמן קצר.

דין והכרעה

5. נקודת המוצא לבחינת הבקשה שלפניי היא כי רשות לערור ב"גלגול שלישי" תוענק רק במקרים שבהם מתעוררת שאלה עקרונית, החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, או בהתקיים נסיבות חריגות ומיוחדות. נסיבות חריגות אשר בכוחן להצדיק רשות לערור עשויות להתקיים במקרים שבהם ההחלטה פוגעת בזכויות החשוד או הנאשם מעבר למידה הדרושה, ומנגד, במקרים שבהם סבור בית משפט זה כי החלטות הערכאות קמא אינן מייחסות את המשקל הראוי לביטחון הציבור (ראו והשוו: בש"פ 4855/12 נגר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (18.7.2012)) או לביטחון המדינה.

6. בבקשה שלפניי לא נטען לקיומה של סוגיה עקרונית והיא מתמקדת בטענה לקיומן של "נסיבות מיוחדות" המצדיקות התערבות חריגה של בית משפט זה ב"גלגול שלישי" בהחלטות בענייני מעצרים.

בפתח הדיון הבהרתי הבהר היטב לבאת-כוח המבקשת כי הלכות בית משפט זה ברורות וכי הנטל המוטל על כתפי המבקשת הוא נטל כבד ביותר והמשוכה העומדת בפניה היא גבוהה במיוחד; וכי לא בנקל ייעתר בית המשפט לבקשה שכזו לנוכח ההלכות העקביות בנדון. יתרה מזו, הקשיתי על באת-כוח המבקשת באשר לעולה מהחלטות בית משפט השלום והמחוזי וביקשתי תשובותיה באשר לאותן החלטות.

7. משהבהרתי זאת, לאחר ששקלתי בכובד ראש את עמדות הצדדים, אני סבור כי המבקשת עמדה בנטל וברף המוטל עליה. שיקולי ביטחון הציבור מצדיקים במקרה זה מתן רשות לערור, ולגופם של דברים מצדיקים גם את קבלת הערר בהינתן המסוכנות הנשקפת מהמשיבים בשלב זה.

מאחר שהחלטתי מבוססת בעיקרה על החומר החסוי שהוצג במעמד צד אחד, קיימת מגבלה ברורה לנמקה באופן ממצה ומדויק; ובה בעת קיימת חשיבות לכך שהציבור הרחב ייחשף, במידת הניתן, לנימוקי ההחלטה. בראי שיקולים ומגבלות אלו אנמק כי החלטתי מבוססת על כך שהחומר החסוי שהוצג לעיוני הוא שמבהיר את החשש הנובע משחרור המשיבים ממעצר, גם לזמן קצר ביותר. לעניין זה התקיים דיון מורכב שבו הובאו לפניי עמדות גורמי ביטחון בכירים רלוונטיים אשר השיבו לשאלותיי בהרחבה. המידע הוצג בכתב ובעל-פה והיה מלווה בפרטים קונקרטיים המקנים נופך משמעותי לחששות אשר הוצגו על ידי המבקשת. אין מדובר בטענה כי ייתכן שיתגשמו תרחישים תיאורטיים ביחס לחששות דחוקים, אלא בנתונים מפורטים וספציפיים ביותר.

על כן, אין לפניי חשש "שגרתי" הקיים במקרים שבהם בית המשפט בוחן חלופת מעצר. מדובר בחשש ייחודי וחריג הנובע מאופי הפעילות המיוחסת למשיבים והמניע המיוחס להם. הטענה למסוכנותם היא למעשה טענה כי שחרורם למעצר יכול להחריף ולהעצים באופן משמעותי את הנזק שכבר נטען שנגרם

כתוצאה ממעשיהם, באופן שלא ניתן לאיון בחלופת מעצר. זאת, גם בהינתן התנאים והמגבלות שנקבעו בהחלטות הערכאות קמא. מדובר בשיקול כבד משקל כאשר על הכף ניצבים שיקולים של ביטחון המדינה וחיי אדם ממש (ראו והשוו להחלטתי בע"פ 1350/24 ח"כ אלמוג כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (14.3.2024); וביחס למקומו של שיקול עוצמת הסיכון וסבירות התממשותו, ראו והשוו: בש"פ 4919/18 ברוקס נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (16.7.2018)). מסוכנות המשיבים, כפי שמתחוויר לטעמי בשלב זה על בסיס החומרים אשר הוצגו לי בעת הזו, אינה ניתנת לאיון באופן המניח את הדעת.

ייתכן שבחלוקה הזמן יתאפשר לפרסם מידע נוסף על הפרשה באופן אשר ישפוך אור על דבריי אלו במידה כזו או אחרת.

אוסף, כי המבקשת הבהירה כי תגיש היום "הצהרת תובע" לצורך הגשת כתב אישום וביחד עמו תבקש את מעצר המשיבים עד תום ההליכים. משכך, המשמעות של קבלת הבקשה והערר על בסיס החומר הקיים היא פחות מיום מעצר נוסף עבור המשיבים, אולי מספר שעות ספורות בלבד. דיון נוסף ביחס למעצר המשיבים עתיד להתקיים בהקדם ממש, ומשלב לשלב בהליך החקירה התמונה מתבהרת ובית המשפט יכול לבחון באופן מדויק יותר אם נדרש המשך מעצר המשיבים.

8. כהערה מסכמת: על חשיבות ההקפדה על זכויות עצורים ונאשמים עמדתי במקרים רבים בעבר. עמדה זו היא שמנחה את דרכי עשרות שנים, מאז ייצגתי נאשמים ונחקרים כסניגור ועד לימים אלו. ראיתי פעמים רבות את המחיר שגובה תקופת מעצר על אדם, ואולי במיוחד על אדם אשר חי חיים נורמטיביים עד למעצרו. החששות הכרוכים במעצר או מאסר עבור עצור או נאשם, חוסר הוודאות, כל אלו בשילוב עם שלילת חירויות אדם בסיסיות ביותר - עומדים תמיד לנגד עיניי (להרחבה ראו: יוסף אלרון "המשפט הפלילי - על צומת דרכים" ספר סלים ג'ובראן 841 (אהרן ברק ואח' עורכים 2023)).

על עמדתי העקרונית הזו שבתי וחזרתי גם כאשר לעיתים ניצבתי בודד בדעתי (ראו חוות דעתי בדנ"פ 1062/21 אורין נ' מדינת ישראל (11.1.2022)); ונותרתי איתן בדעתי גם במקרים שבהם המשמעות של כך היא זיכוי של מי שהראיות מראות, כביכול, כי ביצע את אשר יוחס לו (ראו לאחרונה: רע"פ 5334/23 אברגל נ' מדינת ישראל (14.7.2024); וכן רע"פ 3199/20 זייב נ' מדינת ישראל (12.8.2021)).

9. בענייננו, בית המשפט המחוזי הורה על עיכוב ביצוע החלטתו עד להיום בשעה 12:00. אלא שהחשש מכך שהמשיבים יישארו במעצר לילה נוסף שלא לצורך, כתוצאה מאילוצי לוחות זמנים בשל עיתוי הגשת הבקשה, הוא שהוביל אותי לקבוע בדחיפות רבה דיון בבקשה עוד במוצאי שבת ולקיימו עד שעות הלילה המאוחרות.

על רקע תוצאת הבקשה והערר, אני רואה משמעות רבה בכך שהמשיבים, באי-כוחם, רשויות התביעה ואף הציבור הרחב, ידעו כי המשך מעצרם של המשיבים, גם אם לתקופה נוספת קצרה ביותר, לא היה תוצאה של מגבלות לוחות זמנים, אלא של החלטה שיפוטית מושכלת שהתקבלה בעקבות דיון ממושך.

10. אשר על כן, כאמור בהחלטתי שניתנה בשעה 01:30, בנסיבות החריגות עד מאוד של ההליך שלפניי, החלטתי ליתן רשות לערור ולקבל את הערר באופן שבו מעצרם של המשיבים יוארך עד להיום, ה-17.11.2024 בשעה 18:00.

יודגש, למען הסר ספק, כי אין באמור בהחלטתי זו אשר ניתנה בהתאם למצב הדברים בעת הזו, כדי לחוות עמדה באשר להמשך ההליכים בפרשה.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשפ"ה (17 נובמבר 2024).

יוסף אלרון
שופט